

Magyar Szállodás és Vendéglős

A BUDAPESTI SZÁLLODÁSOK ÉS VENDÉGLŐSÖK IPARTESTÜLETÉNEK HIVATALOS LAPJA.

HOTELIER ET RESTAURATEUR DE HONGRIE
UNGARISCHER HOTELIER UND GASTWIRT

GUNDEL KÁROLY, MALOSIK FERENC, MARENCICH OTTO, NÉMETH ALADÁR
KOZREMŰKÖDÉSÉVEL SZERKESZTI — REDIGÉ PAR TÁBORI KORNEL

SZERKESZTŐSÉG (REDAKTION) ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IX, LÖNYAY UCCA 22. SZÁM. TELEFON: 381-152.

Vigalmiadó-közösséget létesítünk!

A POLGÁRMESTER UR HOZZÁJÁRULÁSAVAL az új vigalmiadó-szabályrendelet 1939. évi január 1-ével való életbeléptetése alkalmából a forgalmiadó közösség módjára

vigalmiadó közösséget

létesítünk.

Főhívásban értesítettük már erről tagjainkat, akik nagyszámban jelentkeztek is. Ezalkalommal, az idő rövidségére való tekintettel,

utoljára főhívjuk

azon kartársainkat, akik eddig még nem jelentkeztek, hogy

azonnal, egyszerű levelezőlapon jelentkezzenek és ez alkalommal közöljék azt az összeget, amit az év folyamán eddig vigalmiadóban általányban vagy adójegyekben leróttak.

A tárgyalások a főváros illetékes ügyosztályával folynak, azoknak eredményéről azonnal köztét fogunk kibocsátani.

Budapest, 1938. évi november 29-én.

BALLAI KÁROLY
vezetőjegyző.

HOLUB REZSŐ
alelnök.

... kávé és természetesen teát
is Meinltől!

Darjeeling Orange Pecco P 20.—
Ceylon Orange Pecca ... P 17.80
India Orange Pecco P 16.20
Virágos India Pecco P 14.40

POPPER BORPINCÉSZET R. T.

BUDAPEST-KÖBÁNYA,
ELŐD UCCA 8. SZÁM
TELEFON: *1-484-62.

ALAPÍTOTT: 1869. ÉVBEN.

AZ 1922. ÉVI SZÜLLŐ- ÉS BORGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁSON ARANYEREMMEL KITÜNTETVE

OLVASSUK, TERJESSZÜK LAPUNKATI

SZEREZZÜNK ELŐFIZETŐKET!

A M I N A P T Á R U N K

1939 December 2 Péntek	Este 8 órákor vendéglősök vacsorája Klein Jánosnál (IX, Mester uca 8.)	16 Péntek	Este 8 órákor vendéglősök vacsorája Szita Lajosnál (VII, Huszár u. 7.).
5 Hétfő	Dél előtt 10 órákor a békéltetőbizottság ülése az Ipartestületben.	20 Kedd	Dél előtt 10 órákor a békéltetőbizottság ülése az Ipartestületben.
7 Szerda	Dél előtt 11 órákor a képesítőbizottság ülése az Ipartestületben. Este 8 órákor Jóbarátok vacsorája vitéz Morvay Gyulánál (VIII, Baross uca 129.)	21 Szerda	Dél előtt 11 órákor a képesítőbizottság ülése az Ipartestületben. Este 8 órákor Jóbarátok vacsorája Braun Jakabnál (VIII, Harminczeltesek tere 4.).
13 Kedd	Délután 4 órákor a II. ker. választmány ülése Kreutle Jenőnél (II, Margit krt 2).	28 Szerda	Dél előtt 11 órákor a képesítőbizottság ülése az Ipartestületben. Délután 4 órákor a segédvizsgálóbizottság ülése a szakiskola helyiségében (IX, Lónyay u. 6. II.) Este 8 órákor Jóbarátok vacsorája Bertha Gyulánál (VII, Erzsébet krt 12).
14 Szerda	Dél előtt 11 órákor a képesítőbizottság ülése az Ipartestületben. Délután 4 órákor az előljáróság rendes havi ülése az Ipartestületben. Este 8 órákor Jóbarátok vacsorája Kintli Kálmánál (V, Honvéd uca 42.)	30 Péntek	Este 8 órákor vendéglősök vacsorája Koszov Vincénél (VII, Rákóczi út 44).

Dreher Baksör

ANGOL GIN

High & Dry

Booth's Distilleries Ltd. London-féle

VEZÉRKÉPVISELET ÉS LERAKAT:

VENDÉGLŐSÖK BESZERZŐ CSOPORTJA RT.

Magyar Szállodás és Vendéglős

A visszatér Felvidék vendéglátóipara.

AMIKOR A VESZTETT VILÁGHÁBORÚ után orszá-
gunk nagyrészét elvesztettük, a szállodás- és vendé-
glátóipart is nagy veszteségek érték. Színe-java a száll-
odásoknak és vendéglőknek, köztük nem egy nagy törté-
nelmi múlttal rendelkező üzlet került idegenkezre. Arad, Nagyvárad, Kolozsvár, Brassó, Temesvár, Szab-
adka területén mennyi új alkotás, a modern igények-
nek megfelelő fürdőszállóda és vendéglő! Északon
ugyanígy, Pozsony, Nyitra, Zólyom, Trencsén, a Ma-
gos-Táttra és annak éke: Tátralomnic, Csorbató, Pop-
rád, Bártfa, Eperjes, Kassa, mind, mind valóságos vég-
várai a vendéglátóiparnak.

S milyen boldogok vagyunk, hogy 20 év után vér-
telenül, az elszakított területeknek egy része s vele
az egyik legnagyobb gócpont, Kassa, visszatért az
anyaországához.

Hátalatt szívvel fohászkodjunk ezért a magyarok
Védőösszanyához és kérjük, járjon köze, hogy ez a
kezdet beteljessedjék és a mi szép nagy, boldog,
ezeréves Hazánk újra együtt legyen.

Az újságok tudósításából megtudtuk, hogy a
visszatér Felvidékkel milyen nagy terület, a területen
mennyi gabonatermő vidék, erdőség, bányá, turisztikai
szempontból mennyi szép hely és végül mennyi ipari
telep és népesség értékeivel gyarapodott országunk.

Önként felvetődik a kérdés, hogy mit kaptunk
vissza mi, vendéglátóiparosok?

Vissza kaptunk kb. száz nagyobb-kisebb városkát,
hatszázötven községet.

Ez gyengén számítva legalább is száz szállodát,
ugyanannyi vendéglőt jelent. A szállodák, úgyszintén
a vendéglők között is bizonyára van több elsőrangú
üzem is, köztük a leghíresebb és egyik legrégebb
kassai Schalkház vendéglátóadó, második felvidéki
hírességünk lett volna a pozsonyi Palugay szálloda,
egyelőre azonban erről le kellett mondanunk.

Pozsonyi Kedves emléikeim közé tartozik. Először
41 év előtt ismertem meg, nászutamon, azután 1912-
ben, tehát 26 évvel ezelőtt. A „Magyar Szállodások és
Vendéglősök Országos Szövetsége” tartotta ott XII.
évi rendes közgyűlését, amelyen majdnem az egész

Felvidék képviseltette magát. Glück Frigyes elnököt,
Kumlik Tivadár polgármester tartotta a megnyitó be-
szédet. Felemlítette, hogy már 1851-ben volt egy
korcsmaház, amely ma is fennáll, azt, hogy híres vendé-
glői voltak a középkorban. A „Vadember”, az
„Aranyas” és a „Fekete oroszán”-hoz címzett vendé-
glátóadók. 1857-ben Palugay vetette meg alapját
a szállodás- és vendéglőséletnek Pozsonyban. Az ő
szállodája, a „Zöldfá”-hoz címzett vendéglátóadó volt,
amely európai hírnévre tett szert. Ha végiggondolom,
hogy a szövetségi ülésen iparunknak színe-java nagy
számban volt jelen, hogy csak „kapásból” néhányat
említek meg: Gundel János tiszteletbeli elnök, aki
harminchét évi ipartársulati elnökség után lett azé,
Kommer Ferenc, Palkovics Ede, Bokros Károly, Müller
Antal, Döcker Ferenc, Ehn János, Juránovics Gyula (Sze-
ged), Fészli József (Kolozsvár), Horczogh Ferenc
(Szombathely), Kneffel Béla (Félegyháza), Lenz János,
Malosik Antal, Márton Jenő (Debrecen), Peizmann Fe-
renc, Petánovics József, Piváry Pál (Szeged), Rosen-
feld Arnold (Arvaváralja), Sámszony János (Tátra-Virág-
völgy), Schnell József, Schubert Péter (Temesvár),
Stern Lajos (Kassa), Frenreisz István, Udvarka István
(Pozsony), Weidinger Károly (Debrecen), Walz György,
Wagner Vilmos, Jajczay János, Wilburger Károly, Kitti-
ner Mihály, Putnokai István, Radocsy Imre (Pécs) és
az ifjú Gundel Károly, istenben boldogult ifj. Kommer
Ferenc és még sokan mások, akik így hirtelen nem
jutnak eszembe.

A sorsnak az ironiája, hogy amikor 1912-ben a
„Magyar Szállodások és Vendéglősök Országos Szö-
vetsége” Pozsonyban tartotta közgyűlését, a Buda-
pesti Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata
ellenkongresszust rendezett Kassán. Akkor Kassa pár-
toit el tőlünk, most Kassát visszanyertük, Pozsonyt el-
vesztettük. A mi iparunk szempontjából nagy kárt
jelent, mert nyugatról jövő idegeneknek ez lett volna
az első állomása a megnagyobbodott Magyarorszá-
gon. Pozsony borvidékének elvesztése is — bár nem
szűkölködünk szőlőterületekben — mégis mint külön-
leges bortermő vidék hiányzik, veszteséget jelent.
Hírnevesebb bortajtái: Limbachon, Grinácson, Bazin-
ban termettek, évi termésük körülbelül 100 ezer hekto-
lított szokott kitenni. Leghíresebb bortajtái a Zöld-
veltelini, Zöldszilvini, a Ruhlandi és a Piroshegyű, me-
lyek mind fehérbort adnak, a vörösbortajták közül a

BORKERESKEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

VEZÉRIGAZGATÓ: KLABER MIKSA

PINCÉSZET:

VÁROSI IRODA:

BUDAFOK, PETŐFI UT. 16. SZÁM.

BUDAPEST, V. ALKOTMÁNY UCCA 18. SZ.

TELEFON: 2-696-98.

TELEFON: 1-142-62.

Kékfrankos a jelentősebb. Mellékelten bemutatunk egy magyar-német nyelvű borlapot Schmidt-Hansl borházából, amely Pozsonyban a Szent Mihály kapu mellett van és egyik híressége ma is Pozsonynak. (Csak a magyar oldalt, hasonló tipográfiai.) Pozsony elvéstése tehát idegentorgalmi szempontból is káros reánk nézve.

SCHMIDT-HANSL BORHÁZA

POZSONY

BORLAP

Fehér borok

	Korom	
Pozsonyi mérésbor	literje	—,80
Pozsonyi asztali bor	"	1,—
Grinádi	"	1,40
Limbachi	"	1,60

Vörös borok

Pozsonyi	literje	1,—
Villányi	"	2,—

Palaezk borok

Grinádi		1,20
Limbachi		1,60
Pozsonyi saját termés		2,—
1901. Pozsonyi szemelt		2,—
Villányi Vörös		1,60
Ruszi asszú 1 pohár 50 fillér		3,—
Grinzinger Steinberg	} Reisenleitner J. J. / ezg borai	3,—
Gumpoldskirehner Auslese		3,—
Vöslauer vörös		3,60
1880. Szamorodni		4,—
Tokaji asszú $\frac{3}{10}$ liter		3,—
Tokaji asszú $\frac{1}{2}$ liter		6,—
Port: vörös bor „Corte“		6,—
Sherry 1 pohár 1 K	} Continental Bodega / Company ezg bora	6,—
Madeira 1 pohár 1 K		6,—
Malaga 1 pohár 1 K		6,—

Pezsgő-borok

Hubert J. E.: „Gentry Club“		7,—
Törley és Tá.: „Talisman see“		8,—
Moët-Chandon: „Crémant d'Ay rosé“		14,—
Pommery-Greno: „Carte blanche“		14,—

Visszakaptuk Kassát, Munkácsot és Beregszászt, szőlőterületeinek egy részét is Sajnos —, hiányzik Nagyszőlős, mely a Tiszavölgye fölött kimagasló hegyeken terül el és amelynek legmagasabb hegye a Feketehegy. Ugy a munkácsok, mint a nagyszőlősi és beregszászi hegység vulkáneredetű. Legelterjedtebb bortípusai: a Szeremi zöld, a fehér Bakator, a Furmint, az olasz rizling, a Járdovány, azonfelül: igen sok cse-

FELLNER BÉLA

I. Ü. V.
Első bélvárosi szállodal, vendéglői és
kávéházi személyzetet közvetítő iroda
BUDAPEST, IV. MOLNÁR UCCA 3. SZÁM. TELEFON: 181-401

megeszőlőt is termelnek. Nagy-Magyarország idején nagyon kedvelték kellemes peccsenyborát, éppúgy asztali borát.

A munkácsi borok szeszartalma kisebb volt, mint a beregszásziaké, ezek Lengyelországban azonban igen kedvelték voltak mint savanyúvizes borok. Átlag-termesük kétszázézer hektoliterre tehető.

Sör: a megszállás ideje alatt bizonyára pilseni járt, most valószínűleg a kőbányai sör lesz a divat, úgy tudom azonban, hogy Kassán is van egy kisebb sörgyár.

Már most gondoskodásnak kell történni szerintem arról, hogy a megnagyobbodott ország szállodát és vendéglőt egy szervezetbe tömörítsük, már idegentorgalmi szempontból is. Természetes kívánság az, hogy ezek egységes irányítás alá kerüljenek. A most fennálló országos szövetség — szerény véleményem szerint — nem tudna ennek a feladatnak megfelelni. Tisztelet, becsület vezetőinek, mint derék iparostársainknak, de ahhoz, hogy egy ország olyan tontos iparát, mint a szállodás-vendéglősipar, irányíthassák, ahhoz olyan világotjárt és tapasztalt szakemberek kelljenek, mint pl. Gundel Károly, Marencsik Ottó, Németh Aladár s még mások és bizonyára vidéken is akadnak még arra rátermettek. Szükségét látom tehát egy csak szállodásokból és vendéglősökből álló országos szövetségnek mielőbbi megteremtését, hogy az feladatának céltudatosan megfélemlessen.

Ismétlem, nehogy sértődöttség legyen, indítványom nem személyek ellen irányul, hanem olyan egyéneket szeretnék látni a szövetség élén, akik tudásuk és tekintélyük révén arra alkalmasak.

Malosik Ferenc.

SZENT ISTVÁN

CSALÁDI SÖR

**1 1/2 literes
zárt palackokban**

▼

**Kőbányai
Polgári Sörgőze**
gyártmánya

Németh Aladár beszámolója a szállókongresszusról.

TANULISÁGOS ÉS ÉRDEKES ELŐADÁST hallottunk november 22-én a Britannia-szálló sárga termében, ahol Németh Aladár tájékoztatta a megjelent nagyszámú hallgatóságot a szállodások és vendéglősök nemzetközi kongresszusról. A magyar vendéglátóiparra nézve fontos következtetéseket is lehetett levonni Németh Aladár szabadelőadásából. A szakember folyton figyelő, éles szemével nézte a tengeren és szárazföldön elébe tárult látványokat és sok olyan részletet észrevett, ami a felületes és laikus szemelő figyelmét elkerüli. Ezért érdekelte az előadás a hallgatóságnak minden rétegét, amelyben együtt voltak a kormány, a főváros, az idegenforgalmi szervek, a szakmai rokontestületek képviselői is.

Németh Aladár csak egyes főlégyzésekkel tett a terjedelmes anyagából, amelybe néha vetett pillantást, de különben telovissas nélkül, rögtönözve adott formát gondolatainak és közvetlen könnyű kifejezőmódja, szárazságtól mentes érzékeltető tehetsége és elfoglaltságot nem ismerő humora valóban élveztesse tették az estét. Egész ritkán tapasztalható, hogy majdnem harmadfélórán át türellemmel, sőt lankadatlan érdeklődéssel halgassanak végig egy ilyen előadást. Talán azért is volt így, mert a hallgatók érezhették a belőle kiláradó őszinteséget. Nem hallgatja el Németh a kellemetlen és bírálatot kivánó eseményeket sem, az utazási Iroda hibáit és más hiányokat sem. Megállapíthatja a közönség, hogy még sokkal nagyobb tömegű adatot szedett össze annál, amit ezúttal ismertetett, de tömörítette s zéhez és időhöz szabta. Az ember pontos képet nyert arról, hogy az utasok számára mit jelent ma a sokfajta valuta-rendszer és egyéb gátlás, ami az idegenforgalmat bénítja, részben fölösleges módon. Szemléltetést kaptunk abból is, hogy milyen egy óceánjáró hajó igazi élete, mi a szép prospektusokban titkolt hátrányai és viszont az elismerésre méltó előnyei. Pontos értesülést kapott a hallgatóság arról, hogy voltaképpen mi történt a nemzetközi szálloda-egyesület évi közgyűlésén, Németh a maga részéről is kiemelte a magyar elnök — Marcincich Ottó — személyi jelentőségét, népszerűségét, hazai nézőpontunkból való hasznosságát.

A szárazföldi kiszállások alkalmával a teljes programban való részvétel mellett Németh mindenütt időt tudott szakítani arra, hogy a szállodások és vendéglősök minél alaposabban tanulmányozza. Amit például egy kicsiny, de nagyon kedvelt és világhírű római vendéglő és gazdája, „Maestro Alfredo” dolgojáról elmondott, az szinte klasszikus hűségű bemutatás volt; mindenki ügyszólván maga előtt látta a méltóságosan is mosolygó kelt figurát. A nemzeti ételek titkairól és a konyhák, valamint általában a szállodák berendezéséről, újításairól is sok megvilágításra való részletet hallottunk Németh Aladár beszámolójában. Itt-ott beleszólt a természet és a művészet itáliai csodáiról magába szílt impresszióit és ezeket szívesen hallgatta olyan is, aki már ismerte Itáliát, mert az volt a benyomása, hogy egy számitani tudó, gondos üzletember és képzelt szakértő, aki azonban európai műveltségű és művészettisztelető férfi is, beszél a pódiumról. Értető volt tehát az is, hogy az óriási méretű afrikai telepítések valódi jelentőségét is fölismerte és

MODERN, IZLÉSES, TISZTÁNTARTHATÓ

falon, butoron, portálon a

TERROLUX

burkolólemez

minden színben gyártja

MISKOLCZI és TÁRSA

asbesticment-palagayár

Budapest, V., Alkotmány u. 4. Telefon: 129-044.

össze tudta foglalni egyetlen mondatban olyantormán, hogy az olaszországi reformok, a fasizta intézkedések, Mussolini nagy beszédei és a szingapad fölönulások mellett a messze jövődöre szótó történelmi értékét legjobban szimbolizálja az ezerszáma épült kis libiai ház, amely mindenkép kézen zárja a bevándorló olasz családot, úgy, hogy már körülötte áll a templom, a kórház, az iskola, a posta, a gyermekotthon és mindaz, ami egy ideális faluban elképzelhető. Nemes példáját adta Németh annak, hogy a figyelmet lebilincselő módon és kellemesen szórakozva hogyan lehet tényleg tanulni egy előadásból.

A Magyar Szállodaigazgatók Köre részéről, amely az előadást rendezte, Dénes Márton elnök köszönet meg Németh előadását a jelenlétük övéikéjének kíséretében.

#

Bandl József, Gellér Mihály és Marcincich Ottó: dizselnökök.

A BRITANNIA-SZÁLLO SZÉP KUPOLATERMÉBEN ünneplő lakomára gyűlt össze a Németh-előadás hallgatósága. Ezt az alkalmat használták fel arra, hogy a Magyar Szállodaigazgatók Köre által megválasztott dízelnököknek átnyujtsák az okleveleket. Dénes Márton fejette ki elnöki beszédében, hogy Bandl József, Gellér Mihály és Marcincich Ottó miért érdemlik meg teljes mértékben a dízelnököké történt megválasztást. Marcincich rövid, szellemes beszédében mondott köszönetet, majd a halkszavú, de mélyhatású, ősz Bandl összehasonlítást tett a vendéglátóipar régi és mai viszonyai között. Gellér Mihály pedig egyetlen megalomban mondatban fejtekte ki halálját. Szvieszeinyi Zoltán miniszteri tanácsos, Budapest Gyógyhelyi Bizottságának igazgatója kitűnő, hosszabb beszédében konstata-talta, hogy a három dízelnök milyen érdemes munkát végeztek Budapest, illetve az idegenforgalom alapjainak fejlesztése körül és hogy tudásuk, tehetségük, világlátottságuk és szervezőképességük igazolt mértékénél fogva még ott is megállnák helyüket, ahol az egész ország ügyeinek irányítása történik. Mészáros Győző, a kávésiipartársulat elnöke kollegiális üdvözléte hozott. Németh Aladár szellemes beszéde fejtezte be a felszólalások sorát.

LITKE PEZSGÓ COCTAIL

Elismerten a legjobb
FIUMEI kávé, tea
FIUMEI KÁVÉBEHOZATALI TÁRSASÁG
Központ: V, Gresham-palota. Telefon: 185-939

Vendéglői és szállodai iparunk nemzetközi kapcsolatai.

— Tábori Kornél anyaggyűjtéséből. —

— Harmadik közlemény —

A régi Pest legnevezetesebb kávéháza és szállodája az „Angol Királynő” volt, a mai Deák Ferenc ucca 1. szám alatt. Amikor épült, jobboldali hosszú frontja előtt nem volt ház, hanem közvetlenül a Duna partja. Dr. Rokken Ferenc az első dunaparti sétányról szóló tanulmányában kimutatja, hogy a régi városfal rondellája állott valaha az „Angol Királynő” háza helyén, előtte pedig a hajóhid pesti kikötőpontja és egy kis városi korcsma. A városi tanács 1789 júniusában eladta a telket a korcsmárosnak, Hilmayer Mátyásnak 4000 forintért. Hilmayer megvette a szomszéd telket is s ennek egy részét Kemnitzer Jánosnak adta el 6069 forintért. Kemnitzer még két szomszédos telket vásárolt meg s az egész telektömb 13.669 forintjába került. Erre épült az Angol Királynő, 1844 május 6-ig a Kemnitzer-család birtokában volt a szálloda s akkor eladták kaprióriai Wodianer Móricznak, aki cserébe adta a lipótvárosi Szén-piacon levő házát és 47.000 pengőforintot fizetett rá. Legtovább a Wodianer-családé volt a fogadó, 1900-ban báró Huszár Károlyné sz. gróf Nemes Annáé lett s ennek örökösei adták bérbe 1916-ban a Pénzügymin. Központnak, amely a tulajdonjog egy részét is megszerezte.

Sok híres vendége volt az „Angol Királynő”-nak, Deák Ferenc 1859-től 1874-ig lakott benne; itt diktálta a sorsdöntő „Husvétii cikket” Salamon Ferencnek és itt látogatta meg — amire még nem volt példa —

I. Ferenc József és Erzsébet királyné. Az elsőemeleti lépcsőház talában még most is látható egész sor emléktábla, amelyek királylátogatásokat örökítenek meg: II. Pedro de Alcantara braziliai császár 1871 október 6. és 7-én, — I. Ferenc József 1874 március 11-én, — I. Milán szerb király, Natália királyné és Sándor trónörökös 1885 szeptember 10—13-án, — a walesi herceg és angol trónörökös 1888 szeptember 28-tól október 2-ig, — Rudolf trónörökös 1888 május 15—19-ig, — Nasredin Sah Katsal perzsa uralkodó 1889 augusztus 26—29-ig, — Erzsébet román királyné 1891 július 17-én, — I. Ferdinánd, Bulgária fejedelme 1900 szeptember 14—18-ig.

Osztrák, német és más előkelőségek, diplomaták, katonatisztek, művészek hosszú sorai laktak még itt; a többi közt Wagner Richárd, aki azonban később a Hungáriában szállt meg kétszer is.

De más fogadókról, különösen a „Magyar Király”-ról, az „István Főherceg”-ről, az újabb „Pannóniá”-ról és „Hungárián”-ról ugyancsak sok érdekes adatot lehetett gyűjteni, ami érdekes és értékes vendégeiket illeti. Ezeknek a szállodáknak történetét későbbi cikkeim fogjuk vizsgálni.

A magyarországi német vonatkozások nagyszámú pendantja van meg a Némeibirodalom területén. Egy

magyarországi királyleány, Lajos thüringiai ögróf neje, a későbbi Szent Erzsébet 1250 táján Marburgban körházat alapított és mellette nagy étkezőt, ahol szegényeket ingyen látott el étellel és ruhával is.

Erzsébet magyar királyné 1357-ben óriási kísérettel járt Aachenben, ahová magyarok hétvéenként zárandokoltak és az ő kedvéért Nagy Lajos magyar király nemcsak igen nagy alapítványt tett a „magyar kápolna” építésére, hanem több „vendégházat” is építtetett.

Zsigmond magyar királyt, aki I. Lajos magyar király leányát vette feleségül, 1414 november 8-án Aachenben koronázták meg német-római királlyá s akkor kibővítette a vendégházakat, de még sokkal nagyobb hasonló építkezéseket hajtatott végre Konstanzban, az 1414. évi zsinat előtt, amikor 3 patriárka, 29 bíboros, 33 érsek, 150 püspök, 100 apát, 50 prépost, 300 teológiai doktor, 100 orvos seregelt össze és kíséretükkel együtt több mint százezerre duzzadt föl Konstanz lakossága. — Az augsburgi Fugerek Magyarországon nemcsak rézbánya-kohókat építettek, hanem vendégházakat is. — Nürnbergben ma is láthatjuk a mézsárosok házán a magyar ökröz szobrát, annak jeléül, hogy odakerült szadadok űt a magyar marha; de főlhajtottak egészen Stralsundig is, ahol emléktábla hirdeti ezt.

Érdekes 17. századi írás meséli el, hogy a Németországba került magyarok külön ételrecepteket vittek föl és a maguk szájaize szerint csináltatták az ételket. Viszont a magyar földre utazott németek a saját gusztusuk szerint főztek itt, de egyes ételket kölcsönösen megkedvelve „német-magyar receptek” is készültek.

Nem egy karriér tanúsítja, hogy a budapesti vendéglátó-ipart jó magyarokká lett németek alapozták meg. Néhai Gundel János a bajor Ansbachban született 1844-ben és 1877-ben már a Budapesti Szállóások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulatának elnöke volt. Az is maradt egészen 1910-ig. Neki köszönhető az országos nyugdíjszervezet, egy országos szövetség, menhely és részben a pincér-szakiskola megalapítása. A Hájléktalanok Menhelyének is egyik alapítója és igazgatója volt. Károly fiáról illik tudni, hogy a példásan vezetett állatkerít nagyvendéglő és a Szent Gellért-szálló vendégfőnökeinek vezetője, tizenegy remekül sikerült gyermek édesapja, akik közt legidősebb dr. Gundel Endre, a legjobb magyar idegenforgalmi tudományos könyv szerzője. (Olyanok számára, akik bizonyára jól ismerik ezeket az adatokat, legyen szabad megjegyeznünk, hogy ez a cikk egy külföldre nért tanulmány vázlata.)

Glück Frigyes vette át 1910-ben az idősebb Gundel-tól a szállodások és vendéglősök elnöki tisztségét. Bejárta a világ nagy részét, s iparának híres szakértője és szerelme volt. Nagyszerű könyvtárában a gasztronómiai munkák közé világírú bibliofil-ritkaságokat is gyűjtött. Amellett, hogy a mesterek mestere volt szakmájában, európai nevű mecénássá is vált;

Ha üzletét, vállalatát eladni óhajtja, vagy üzletet venni szándékozik, bizalommal forduljon

SZEDERKÉNYI JÁNOS kizárólag szállodák, kávéházak, vendéglők és testvérgazemek advásértel irodájához
Budapest, XI, Horthy Miklós út 72. szám., félelel 3 Telefon: 456-023, dískrért szakértelmű levezetés.

képeiről tekintélyes kritikuskok írtak nagy tanulmányokat és több klasszikus festményt ajándékozott a műzeumoknak. Az I. H. V. számára ő csináltatta azt a csodálatos, drágaköves remek kelyhet, amelyet a I. H. V. közgyűlésein az ünnepi díszében elmondója emel az ipar fejlődésére. A budapesti szakirányú iskola főalapítója, számos alapítvány tevője és még különféle intézmények kezdeményezője. Haláláig jelentős szerepe volt a nemzetközi szállodás életben.

Még csak egy történelmi alakját a magyar-német vendéglős-szakmának emlíjtük meg. Ez Stadler Károly, aki párizsi, berlini és newyorki szakmüködése után Amerikában végigküzdötte az „Észak és Dél” háborúját, életveszélyesen megsebesült és hazatérve a vendéglátó-ipar vezetőségébe lépett a múlt század nyolcvanas éveiben.

Ilyen térfriaknak köszönhető elsősorban, hogy Magyarországon a szállodák és vendéglők európai nivót érthettek el. Az általános helyzetet pedig leginkább jellemzi az említett dr. Bleyer Jakab, aki német származása mellett így emlékezett meg a magyar-német kapcsolatokról:

— A magyarországi németiség úgy a legkülönfélébb német törzsekből való összetételében, mint évszázadokon keresztül a magyar földön való fejlődésében és mint a magyar történelem részese is a magyar állam keretében valahogyan s a j á t s á g o s á vált. Népisége és népi öntudata szerint hamisítatlanul német, államérzésére s állami hovatartozására nézve határozottan magyar. Eppen az, aminek már évszázadok óta magát nevezi: németmagyar. És Isten segítségével, aki a derék sváb népet is vezet, maradjon mindig is az: német bölcségét megóvva és magyar küldetésében, a s z e b b m a g y a r j ö v ő n h ű s é g e l e g y ű t t m u n k á l k o d v a. A m i n t a t y á i, a m i a t y á n k m i n d e n k t e t t é k ! . . .

Gschwindt

likőrök
konzervek

1938 szezon-mérlege Európa jelentősebb idegenforgalmi államaiban.

AZ EURÓPAI IDEGENFORGALOM irányzata és konjunktúrája 1938-ban teljesen a politikai válság-állapotok hatása alá került. A háborús pszichózis és a vele kapcsolatos gazdasági bizonytalanság, valamint az utazási kedv mecsappanása az idegenforgalom általános hanyatlását eredményezte.

Világosan mutatja ezt Svájc példája, ahol tavaly az 1936 őszen bekövetkezett frank-leértékelés határozott és erőteljes fejlődést hozott létre. Idén azonban a joggal remélt további javulás helyett rosszabbodás állott elő, amit a tulajdonképpeni főidényre: július-augusztus hónapokra vonatkozó alábbi összehasonlító kimutatás tanúsítja:

	1937	1938
	július-augusztus	
Összes eltöltött éjjelre esik	5,621.050	5,535.983
Ebből a belföldi vendégek	2,711.644	2,904.188
Ebből a külföldi vendégek	2,909.406	2,631.795

Mindkét főidénybeli hónap az idegenforgalom kisebb (15%) csökkenését hozta. Még azonban a belföldi forgalomban 7.08%-os emelkedést látnak, a külföldi látogatók eltöltött éjszakáinak száma — kiváltképp a francia közönség távolmaradása folytán — 9.2 százalékkal visszaesett. Ugyanez a jelenség jut kifejezésre a turista-vasútak üzemi bevételeiben:

	1937	1938
	július-szeptember hónapjaiban	
16 hegyi vasút bevételei	2,727.414 fr.	2,448.898 fr.

A múlt évi bevételekhez viszonyítva 10.2%-os csökkenés mutatkozik, tehát még nagyobb, mint a szállodai látogatottság hanyatlása.

A Svájcban tapasztalható kettős (ellentétes) irányú idegenforgalmi tendencia Németországban még élesebben mutatkozik meg. A harmadik birodalomban a belső forgalom, főként a „Kraft durch Freude”-mozgalom által elősegítve, fokozatosan emelkedő irányzatot mutat, de a külföldről származó forgalomban elég jelentős a visszaesés. A külföldi látogatók eltöltött éjszakái júniusban 20, júliusban 31 és augusztusban 35%-kal csökkentek, a múlt év azonos időszakához viszonyítva. Még erősebb ez a folyamat a régi Ausztriában, ahol a külföldiek által eltöltött éjszék júniusban 36, júliusban 51, augusztusban 52%-kal csökkentek.

Még Olaszországot sem kerülte el a külföldi forgalom lemorzsolódásának veszedelme. Noha Olaszország nem hozza nyilvánosságra idegenforgalmi statisztikáját, a külföldi turista-forgalom csökkenése magából abból a tényből is megállapítható, hogy az olasz Riviera külföldi vendégforgalma idén 23%-kal kisebb volt mint tavaly.

Nyugaton a belga idegenforgalom az 1937. évi rendkívül kedvezőtlen eredményeket sem bírta megterteni és csupán az idény végetelét ért el a külföldi

turistáknak nyújtott különféle kedvezmények révén némi javulást. Angliában is hónapról-hónapra rosszabbodott a helyzet.

Franciaország az egyetlen olyan terület, ahol az idén idegenforgalmi föllendülés van. Annyira, hogy nemcsak a tavalyi „világkiállítás” évek eredményeit múlták felül, hanem ismét elérték az 1927—28-as évek nyári idényének konjunktúrális jellegű forgalmát. A javulást előidéző számos tényező közül legjelentősebbek: a frank 1938 tavaszán végbement újabb leértékelése, továbbá a közép európai nagyfokú bizonytalanságnál legalább is relatíve stabilabb és kiegyensúlyozottabb helyzet.

A magyar idegenforgalom nagyméretű visszaesését még az eucharisztikus világkongresszus és a Szent István-év világviszonylatban is kiemelkedő ünnepi eseményei sem voltak képesek ellensúlyozni. (Bővebben külön cikkben ismertetjük majd a részleteket.) A tavalyi még virágzó cseh idegenforgalom pedig mindenképp utolsó: ismert okok folytán minimumra zuhant.

Európa ideai idegenforgalmi mérlege tehát igen szomorú eredményeket hozott és az évek vége rohamosan közeledik, anélkül, hogy a komoly javulás föltételeit biztosítva láthatnók.

Jó reklám ha a bor olcsó

de a forgalom
csak jó borral
biztosítható

PROMONTORIA

MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDEGLŐSŐK,
KORCSMÁROSOK ÉS KÁVÉSOK BORPIN-
CÉSZETE ÉS ÁRUELLÁTÓ SZÖVETKEZETE

BUDAFOK, SÖRHÁZ UCCA 8.
TELEFONSZÁM: 2 6 9 - 9 9 2 .

P I N C É S Z E T É B Ő L .

Kartársaink megtisztelő látogatását szö-
vegalkakészen várjuk.

A munkaidő szabályozása.

LAPUNK MULT SZÁMÁBAN ismertettük és magyaráztuk a november 15-én életbe léptetett munkaidő-szabályozást.

Mint hogy az idő rövidsége miatt a hivatalos idő-vezetést kísérő magyarázatot az ipartestületi munkaügyi-bizottsággal nem tudtuk jóváhagyni, a közlemény megjelenése után, a munkaügyi-bizottságot nyomban összehívtuk és a tárgyalás eredményeképpen a bizottság a következő helyesbítést eszközölte.

Az alaprendeletet módosító 50.100/1938. I. a. 1. §-ában 12 munkórát tartoznak dolgozni felügyeleti szolgálatot ellátó alkalmazottak. Itt a zárójelbe magyarázatban felsoroltuk a directrice-t és a szobaasszonyt.

A munkaügyi bizottság határozata alapján

a vendéglős és szállodás felügyelő, gondnok (directrice, gazdaasszony) tartozik ebbe a kategóriába. Szállodákban a szobaasszonyok csak akkor, ha a szállodában felügyelő, gondnok (directrice) alkalmazva nincs.

Ugyanezen helyen a portásokra vonatkozóan a következőképpen állapította meg:

portás (főportás, éjjeli vezető-portás).

*

A KERESKEDELEMÜGYI MINISZTERIUM 43.165/I. a. 1938. K. K. M. számú — a kávéipartestülethez intézett — rendeletében a főpincéreket általában a vezetőállást betöltő alkalmazottak fogalma alá nem tartozóknak nyilvánította azért,

mert a vendéglátóipari üzem egésze szempontjából nincs hivatalos olyan teendő ellátására (anyagbeszerzés, árak megállapítása, alkalmazottak fővétele és elbocsátása stb.), amely az üzemvezetés fogalmi körének alkotó elemét képezi.

A munkaviszonyt rendező 1937. XXI. tc. 2. §., mely a törvény hatálya alól kimeveli a vezetőállást betöltő alkalmazottakat, valamint az ezen törvényt végrehajtó 34.500/1938. K. K. M. számú rendelet sem állapítja meg a „vezetőállás” kritériumát. Ezt a hiányt pótolja a csillag után idézett rendelet, amellyel kiegészítve a múlt lapszámunkban a felügyelőszemélyzethez fűzött megállapításainkat, a vendéglátóiparban a vezetőállást a következőképpen határozhatjuk meg:

Pensio-helyiség 16 szobás, kiadó.

BUDAPEST, IV. VÁCI UCCA 11 B.
Értekezni lehet telefonon 187-508

Vezetőállást az az alkalmazott tölt be, aki az anyagbeszerzésben, az árak megállapításában, általában az üzem vezetésében, irányításában, valamint a személyzet és munkamenet felügyeletében részt vesz, személyzetet föl fogad és elbocsájt.

A munkaidőmeghosszabbítás lehetséges abban az esetben is (4. §. 4. bekezdés), ha a zárórat hatósági rendelkezés tolja ki, legfőbb azonban a záró meghosszabbításának időtartamával.

Ez azonban nem értelmezhető úgy, hogy a munkaadónak az ú. n. zenélési zárórának meghosszabbítása esetén is joga volna a munkaidőt meghosszabbítani, hanem úgy értelmezendő, hogy az említett rendelet-hely alapján csak a kérdéses vendéglátóipari üzemre érvényes üzleti zárórának hatósági rendelkezéssel történt meghosszabbítása esetén van helye a munkaidő meghosszabbításának is. (43.165/1938. K. K. M. rend.)

BALLAI KÁROLY
vezetőjegyző.

HOLUB REZSŐ
alelnök.

Az előljárási ülése.

ELŐLJÁRÁSUNK november havi rendes ülését 16-án tartotta meg, amelyet lelkes hangulatban Holub Rezső a következő beszéddel nyitott meg:

Igen tisztelt Előljárási!

Az elmúlt előljárási ülésen vágyként emittelt óhajunk beteljesedett és a mai előljárási ülésünk egymillió magyar nép meggyarapodásának az örömeivel nyitom meg.

Magyarország becsületből vett részt, mint a monarchia egyik tagja, a háborúban és becsülettel, vitézséggel, hallatlan áldozattal viseltük a háború minden terhet, annak a háborúnak, amelynek céljai nemzetünkön idegenek voltak és a magyar nép, még győzelem esetén is, csak veszített volna.

Sohasem hittük azt, hogy ezen becsületies kiállásunkért olyan borzasztóan büntessenek meg bennünket, hogy ezeréves egységes országunkat és a magyar népet magát is négyfelé, négy idegen imperium hatalma alá törjék.

De a magyar nép erkölcsi ereje és vitalitása oly nagy és oly erős, hogy még a száztövenéves török roszalm sem törte meg sem hitét, sem bizalmát a nemzet jövőjében.

Dicsőregetően legyen mondva a mi nemzedékünknek, hogy mi sem törtünk meg, pedig a modern élet sokkal nehezebb rabszíjat font munkás kezelnkre és sokkal tiszteletlenebb erkölcsi és anyagi nyomást tett életünkre és idegeinkre.

Istennek háta, a magyar nép kiváló vezetőjének, bölcs kormányzóinak köszönet: és a tőlünk joggalannul és rosszindulattal elrabolt területek egy része visszatér. (Leikes éljenés.)

Örömmel köszöntöm a felvidéki magyar testvéreinket, akiknek felsegítésére az első között indítottunk mozgalmat. Ennek eredményéről azonban csak a jövő havi előljárási ülésen tesztek jelentést.

Örömmel és szívből köszöntöm a felvidéki kartársaimat is, akikkel a múltban a volt Országos Szövetség keretében egyetértésben dolgoztunk.

Jelentem az előljárási ülésemnek, hogy a Felvidék ünnepi átvételkor Kassán rendezett ünnepségen ipartestületünk képviselője volt.

LÉGVÉDELMI REDŐNYÖK

LÉGFÜTÉSEK KÁLYHÁK

PASCHKA ÉS TÁRSA

BUDAPEST, V, MÁRIA VALÉRIA UCCA 10. SZÁM

TELEFONSZÁM: 182—041

ALAPITVA 1886

Velük a kassai vendéglős ipartársulatnak üdvözlő sorokat küldöttünk. Az üdvözlő sorokra Kassáról már a válasz is megjött, amelyből kitűnik, hogy testvéri érzésünk megnyilvánítása igen jól esett kassai kartársainknak.

Jelentem még az előljárási ülésemnek, hogy a múlt ülés határozatából Hitler Adolf vezért és kancellárt, Mussolini miniszterelnököt, a lengyel kormányt, valamint a francia és az angol miniszterelnököt meileghangú levélben köszöntöttük. Az angol követség értesített bennünket, hogy levelünkkel expressz elküldötte Chamberlain miniszterelnök úrnak.

Ugyancsak hálás szívvel köszöntöttük a Kormányzó urat és a kormányt. A Kormányzó úr kabinetirodája leiratban értesített bennünket, hogy hódoló köszönetünkért a Kormányzó úr köszönetét nyilvánította. (Éljenés.)

A napirend során Ballai Károly jegyző ismertette az ipartestület pénzügyelésének eredményeit, majd behatóan foglalkozott az IHV ezévi kongresszusával, amelyet a „Roma” nevű olasz hajón tartottak meg és változa az ott hozott határozatokat. Ezzel kapcsolatban örömmel jelentem, hogy a nagygyűlésen Magyarországi második felügyelőbizottsági tagjaként Gundel Károlyt választották meg, amely bejelentés osztatlan tetszést váltott ki az előljárási tagjainál.

Az iparügyi minisztérium iparáganként új ármegeállapító bizottságot akar szervezni. Az IPOK felhívására ebbe a bizottságba a következő tagok delegálását határozta el az előljárási ülésem: vendéglősök részéről: Holub Rezső, Gundel Károly, Babicz Gyulát, Ballai Károlyt, a szállodások részéről: Marencich Ottó, Bandi Józsefet, Németh Aladárt és Somogyi Ottót.

Jelentem, hogy a laprevizió során lapunk további működésére az engedélyt megkaptuk. Továbbá a kereskedelemügyi minisztérium foglalkozik a vendéglátóipar szabályozásának kérdésével. Ezt a kérdést az ipartestületünknek azok a javaslatai hozták napirendre, amelyeket részleteiben adott be korábban a minisztériumnak, s amelyeket az őszel a debreceni kongresszus elé is terjesztettünk, ahol azokat el is fogadták.

Beszámolt a munkaidő szabályozásának bevezetéséről iparunkban és ismertette azokat a nehézségeket, amelyeket a gy-

SCHILLINGER MIKSA
hűskülönlegességek

Elkelő szállodák, vendéglők
szállítóján

BUDAPEST,

VII. Király-u. 15. Tel.: 1-428-66.

Az adóközségi nyilatkozat beküldését sürögősen kérjük!

korlati életben ezen rendelet kiváltott, éppen azért arra kérte a tagokat, hogy minden vitás kérdésben a testület véleményét kérjék ki, hogy egységes szokást tudjunk kialakítani. A tárgyhöz Németh Aladár, Gundel Károly és Grát János szözltek hozzá.

A repülőbiztonság munkásságának ismertetése után, tárgy hiányában, az ülés végetért.

Az iparigazolványok kiadásának ideiglenes fellügszteséről szóló rendelet értelmezése.

AZ IPARIGAZOLVÁNYOK ÉS AZ IPARENGEDÉLYEK kiadásának ideiglenes fellügsztesre tárgyában kibocsátott 5.850/1938. M. E. első paragrafusának első bekezdése szerint a további rendelkezésig sem iparigazolványt, sem pedig iparengedélyt nem szabad kiadni. Ez a rendelkezés az iparjogosi tványok kiadásának tilalmát minden korlátozás nélkül tartalmazza, következőképpen a hivatkozott számú rendeletben foglalt rendelkezéseket alkalmazni kell minden oly esetben, amikor az ipartörvények és az ezeket kiegészítő törvényes jogszabályok rendelkezései értelmében iparigazolvány vagy iparengedély kiadására szükség van. Alkalmazni kell tehát a hivatkozott számú rendeletben foglalt rendelkezéseket akkor is, ha a folyamodó, aki az iparigazolvány vagy az iparengedély kiadását kéri, más iparhatóság területén érvényes iparjogosi tványval rendelkezett, vagy ha iparigazolvány vagy iparengedélyt kiadást olyan személy kéri, aki az 1922-XII. tc. 71. és 72. §-ában megállapított határidőkön belül iparának gyakorlását nem kezdte meg, vagy egyfolytában nem űzte és emiatt kell iparának jogszövegy gyakorlásához újabb iparigazolvány és iparengedély kiadásra iránt folyamodnia.

Vendéglői ipar jogosulatlan gyakorlása.

TERHELLET az I. fokú rendőri büntetőbíróóság a következő megokolással ítélte el:

„A terheltnek az eljárás adataival egybehangzó azon beismerő vallomásából, hogy átterem elnevezés alatt vendéglői ipart folytat iparengedély nélkül, a terhére rótt kihágási cselekmény elkövetését bebiztosított láttam.

A terhelt azon védekezését, hogy a vendéglői ipar önálló gyakorlásához szükséges iparengedélyt folyamodott, azonban azt szakvizsga hiányában a tárgyalás időpontjáig megkapni nem tudta, az 1922-XII. tc. 42. §-ának 4. bekezdésében foglalt rendelkezésre való tekintettel el nem fogadtam, mert a törvény ezen helye világosan és parancsosan kimondja: „Engedélyhez kötött ipart csak az engedély kézhezvételé után lehet megkezdeni.” Márpedig a terhelt beismerő vallomásából s a csatolt életpérből is megállapítható, hogy a terhelt a vendéglői ipart gyakorolta. Űzte akkor, amikor arra engedélyt még nem nyert el. Ezért megbüntetnem kellett.”

A II. fokú rendőri büntetőbíróóság helybenhagyó ítéletet hozott. A Kihágási Tanács 6448/1937. kih. sz. végzésével a további fellügsztesét hivatalból visszautasította.

Nincs üzemothadás árvérés, csöd esetén.

I. A 9.090/1931. M. E. SZ. RENDELET 3. §-a bekezdésében foglalt az a rendelkezés, amely szerint az üzemothonosság nem teheti megállapítani árvérelés vétel, vagy csödelljárás, illetőleg kényserregegyezési eljárás során történt értékesítés esetében akkor, ha a szerzés tekintetében rosszhiszeműség nincsen, magyarázó jellegű és ezért visszaható (1928. január 1.) erővel bír. — 1) Az egy épületben levő két üzemoth közül lehet az egyik a

Használt **National kasszák**, **Berkel** sonkavágógépek, gyorsmérlegek, **hitelesített lévegurák**, edények, **alpakka evőeszközök**, használt **csiszolt tűkrök** **legolcsóbban**. — **HERSKOVICS LAJOS**, Budapest, VII, Akácia ucca 20. szám. Telefonszám: 135—792.

másik üzemothoda, ha a két üzemoth iparága azonos és a megszűnt üzemoth helyiségét a további fennálló üzemoth utóbb megszerzi. — (MF. XVIII. 5782/1937. C.)

Frontarcos-jelvényt kirakatra kiakasztani nem szabad.

A TŰZHARCOSTORVÉNY, az 1938. IV. tc. szigorúan tiltja az Országos Frontarcos Szövetség jelvényének üzlethelyiségekre való alkalmazását. A szövetség ezért felhívja az üzlettulajdonosokat, hogy a kirakataikban vagy üzlethelyiségükben esetleg kifüggesztett frontarcos-jelvényt sürgősen vegyék be, illetve távolítsák el, mert a kifüggesztéssel törvénytességet követnek el, aminek hatósági eljárás a következménye.

Csak a felelős üzlethezetző jelentendő be.

AZ IPARTÖRVÉNY szerint csak a felelős üzlethezetző és nem az üzlethezetző bejelentése vehető tudomásul. (5836/1938. lp. M.)

Kihálásra ítelt italméror-helyiségek.

A PÉNZÜGYIGAZGATÓSÁG 139.040/2/1938. V. fősztámú, illetve 142.927/2/1938. V. fősztámú határozataival közölte, hogy a pénzügyminisztérium 138.717/1938. XV. fősztámú, illetve 138.654/1938. XV. fősztámú, 142.021/3/1938. V. fősztámú, illetve 110.855/1938. XV. fősztámú rendeletével

VIII, Teleki tér 21. számú

VI, Aréna út 108. számú és a

IV, Ferenc József rakpart 3. számú

házakban levő helyiségeket italméror szempontjából tiltott helyeknek minősítette. Ezekre a helyek italmérori engedély nem adható, az ilyen kérelmet a pénzügyigazgatóság tárgyalás nélkül, végérvényesen el fogja utasítani.

LÁSZLÓ SÁNDOR

PAPLAN-, MATRAC- ÉS ÁGYNEMŰGYÁR

Budapest, VIII, Vas u. 14. — Alapítottat: 1898.

Príma hasított tölgyfából **boroshordók** minden nagyságban, **borlécserék** és **kannák** nagy választékban.

LAPOSA ANDRÁS kádármester
Budapest, VIII, Kálvária tér 13. Telefon: 137-457.

Crémant Rosé
Transylvania sec

WINTER TESTVÉREK, bornyakereskedő

Városiroda és eladás: VII, AKÁCSA U. 45. TEL.: 136-132.

Alánának kiváló minőségű uradalmi fajborokat, csemege- és úrmősborokat, minden minőségben a legolcsóbb napi árakon. — Tegyen próbarendelést.

A repülőbizottság 1938. évi október havi tevékenysége.

Feljelentettünk: 1 hentes, 3 korcsmárost, 44 kifőzőt és 1 baromfikereskedőt. E feljelentések közül 2 hetedik, 2 ötödik, 3 negyedik, 7 harmadik, 9 második és 26 első esetben lett feljelentve. Kivizsgálás történt 27 esetben, azonkívül 92 kifőző ellen tettünk feljelentést cégtábla kihágás miatt.

Tárgyalás volt a múlt hónapban 49 ügyben, ezek közül 15 esetben elnapolással, 2 esetben visszavonással végződött az ügy, 3 esetben az ítélet enyhéssége miatt fellebbezéssel éltek.

A jogerős ítéletek a következők voltak:

5 pengőre büntették:

- Egredi Lászlóné kifőzőt, II, Margit krt 73.
Élter Gizella kifőzőt, II, Csalogány u. 55.
Urbán Lászlóné kifőzőt, XIII, Tar u. 8. (Üzlete megszünt.)
Antal Antal kifőzőt, VIII, Váci út 170/a.
Juhász Gyuláné kifőzőt, XIII, Szent László út 1. (Üzlete megszünt.)
ö.zv. Klotzl Jakabné kifőzőt, I, Krisztina krt 83.

6 pengőre büntették:

- Wagner Ernőné kifőzőt, VII, Akácia u. 5.

10 pengőre büntették:

- Ladányi Ferencné és Nagy Károlyné kifőzőt, XIII, Szent László út 3/a.
Szécsényi Ferencné kifőzőt, XIII, Róbert Károly krt 100.
Frank Károly kifőzőt, XIII, Váci út 129.
Jajczyk József korcsmárost, III, Verecke u. 11 (Megfellebbeztük.)
Gömbös Mária volt kifőzőt, V, Veres Pálné u. 20.
Vidákovits István kifőzőt, VIII, Kenyérmező u. 1.
Vassinkó Istvánné kifőzőt, I, Logodl u. 49.
Szabó Lászlóné hentes, VIII, Berzsényi u. 8.
Musics Mihályné házi kifőzőt, IV, Veres Pálné u. 54.

12 pengőre büntették:

- Szeidler Ferenc korcsmárost, VIII, Teloki tér 21. (Üzlete megszünt.)

15 pengőre büntették:

- Sebestény Lajos hentes, XIII, Béke tér 4.
Ponetz Nándorné kifőzőt, III, Tavasz u. 3.
Nagy Péter korcsmárost, X, Koppány u. 3.
Hollós Éva kifőzőt, II, Lánchíd u. 5.

20 pengőre büntették:

- Veres József korcsmárost, XIII, Gömb u. 57.
Szakos Józsefné kifőzőt, IV, Petőfi Sándor u. 16.

40 pengőre büntették:

**Pálpusztai sajt
Heller doboz
emmenthali
Derby sajt**

vendéglőkben
nélküldözhetően

Binder Ferenc hentes, VII, Wesselényi u. 33.

Otraba Gyuláné kifőzőt, VI, Szív u. 53.

Beierényi Antal korcsmárost, VI, Bulcsu u. 21.

60 pengőre büntették:

Suhajda Mihályné kifőzőt, VIII, Ulloi út 48.

100 pengőre büntették:

ö.zv. Jámbor Ferencné kifőzőt, VII, Dohány u. 43.

10 napi elzárásra büntették:

Bauer Alfonzné kifőzőt, IX, Pipa u. 6.

Polgármesteri ítéletek:

Fellebbezésünk folytán: Kotányi Imre kifőző, VII, Rákóczi út 56, felemtető I. fokú ítéletét megsemmisítette és új eljárás lefolytatására utasította.

Rááb Pál kifőző, VII, Szövetség u. 3, felemtető ítéletét megváltoztatta és nevezetett 50 pengőre ítélte.

Kercsmár Sándor elleni ügyben (VII, Dohány u. 45) az üzlet bezárására és 50 pengő pénzbüntetésre vonatkozó I. fokú rendőrbírói ítéletét helybenhagyta.

Miskolczy Ilona kifőző (III, Római-part 20) 20 pengős I. fokú ítéletét helybenhagyta.

Teichert József hentes (VI, Liszt Ferenc tér 7) 80 pengős büntetését jóváhagyta.

A Kihágási Tanács ítéletei:

Bundsmann Béláné kifőzőt, VIII, Sándor u. 26, az I. és II. fokú rendőrbírók felmentő ítéletét megváltoztatta, 40 pengőre ítélte.

Ö.zv. Gaál Zsigmondné kifőzőt (VIII, Gyulai Pál u. 11), az I. és II. fokú rendőrbírók felmentő ítéleteit megváltoztatta, 20 pengőre ítélte.

**JÁTSSZUNK
PIATNIK-
KÁRTYÁVAL**

Pályázat.

A mezőúri Ipartestület 1939. évi április hó 1-ével kezdődően a város középpontjában, forgalmas helyen levő **vendéglőlet bérbeadja**. A vendéglő áll 4 helyiségből, hozzátartozó mellékhelyiségekkel és lakásból, valamint színházteremből. Az ingatlan kiterjed az Ipartestület és az Iparos Ifjak összes helyiségeire. **Pályázati határidő 1939. évi január 1.**

Bővebb felvilágosítással írásban is szívesen szolgál az Ipartestület elnöksége. A régi szerződés is megtekinthető a hivatalos órák alatt.

Nagyobb tőkével rendelkezők, akik a vendéglőt szállodával kibővítvé újra építenék, ajánlataikat szintén a fenti határidőig az Ipartestület elnökségénél nyújtsák be.

Kitűnő a Dreher keksz "a Dreher csokoládé!"

Ipartestületünk a kassai ünnepegen.

A FELVIDÉK VISSZATÉRT részének végső aktusán, amikor Horthi Miklós kormányzó nagy ünnepségek és letkesedés közepette Kassára bevonult, iparunk is képviselve volt.

Ugyanis Klein János alelnök vezetésével egy hattagú küldöttség vett részt a bevonuláson, névszerint: Kóhaimi György, Csáködi János, Jajczay István, Bihari Béla és Kugler Ferenc kártársaink osztottak a kassai kártársak örömeiben a budapesti kártársak képviselőiben.

Éz alkalommal tanulságos megbeszélést folytattak az ottani szakmai viszonyokról, amikor tolmácsolták az ottani vezetőkkel előtt testületünk üdvözlését is.

A kassai ipartársulat külön levélben köszönte meg testületünk üdvözlését és kérte, hogy a jövőben minél szorosabban működjünk együtt.

Kassán lesz a szállodai nagygyűlés.

Mindenképp érthető, hogy a szállodások és vendéglősök soraiban is a legmélyebb szimpátia nyilvánul meg a visszacsatolt felvidéki terület iránt. Ennek az egyik jele az a javaslat, amely szerint a szállodások nagygyűlésüket a főlészabudult Kassán tartásuk meg. Természetes, hogy a javaslatot egyhangú helyeslés fogadta. Az összejövetelt január első napjaiban fogják megtartani.

Magyar a magyarért!

ELOLJÁRÓSÁGUNK FOLHÍVASÁRA tagjaink november 10-én bevételük egy részét a „Magyar a magyarért” mozgalom támogatására szánták. Az eddigi eredmény a következő:

Hungária-Dunapalota nagyszállók: 577 pengő, Britanniászálló 200, Vadászkiirt szálló 165,15, Bandi József (Carlton szálló) 152, özv. Borostyánkői Mátyásné 150, Forster Miklós és Pál 130, Holub Rezső 125, Gunde! Károly 120, Szabó Lajos (Debrecen étterem) 110, Góbbé buffet-étterem 85,24, Keszey Vince, Park szálló 60—60, Bristol szálló, Halló buffet, Bíró Dénes, Babocsy József 50—50, Pannónia szálló étterem, kávéház, Wágner só-626, Steiner Ármán 40—40, Kurucz János (Keleti p. u.) 37,66, Szivós és Tsal 35, Continental szálló 32,34, Lukács Antal, Pados József, Egermann Ferenc, Esplanade szálló, Mátyás Géza Gyula 30—30, Fischer étterem, Szalay Károly, Országos Kaszinó, Automata buffet 25—25, Kettler József 23,60, László Antal 23, Aitmann

Borpalota Rt.

Budapest, VI. Király ucca 26. Telefonok 114-044, 118-46

Ajánlja kiváló minőségű márkás
fajborait palackozva és hordóitételben

SÁTORALJAUHelyEN, azon az útvonalon, amely a trianoni határ leomlása folytán a környék és a város legforgalmasabb részei lett, halálessét miatt nagyon jókoraiban levő ház bírő borozó van, jutányos áron eladó

Cím a kiadóhivataltban meg tudható.

Pál 20,20, Andorka János, Horváth és Brüller, Keitner Hermina, Horváth Sándor, vitéz Mezőkölcz Károly, Aikotmány étterem, Kovács Henrik, Bischoff Pál, Bischoff Ignác, Mayer Pál, Szita Lajos, Pozsgay András, Weinberger Béla, vitéz Miklós József, Palz Antal, Imperial szálló, Raskó Aladár 20—20, Bíró Dénes söröz alkalmazottai 15,50, Sipoš Károly, Andreics Károly, Heleick Ferenc, Varga István (Mária Terézia tér) 15—15, Corvin szálló 14,10, Korona szálló, Fényes Béláné, Beer László, Horváth Mihály 12—12, Csörgits Lajos 11,20, Pintér István 10,50, Vörös Viktor 10,44, Kuffler étterem, Ferber Géza, Haszmann József, Varga György, Kiss Lászlóné, Tomor János, özv. Könyig Józsefné, Putz István, Polyák László, Csuti Zoltán, Konrád Lajos, Szóbel Alice, özv. Blum Kálmáné, Stern Zsigmond, Molnár József, Ifj. Suhajda György, Wagner Ferenc, Krizsán Jánosné, özv. Kömüves Istvánné, özv. Róth Manoné, Posch Rezső, vitéz Bíró Antal, Ördög Dénes, özv. Bandi Ferencné, Kollár Anna Mária, Alweiszt Ch. Mihály, Adamek Dániel, Bréma szálló, Tormási József, Sörszanatórium asztaltársaság, Farkas Kálmán, Winkler Ferenc, vitéz Vesztergál György, Lindmayer Mihály, Arany Dénes, Dunkel Antalné, Szigeti Zoltáné, Antal Ferenc, Kiss Margit, Ifj. Balázs Antal, Szlezczyk Menyhértné, Pető vendéglő, Vizmathy Miklósné, Páczér János, Guttenberger Antal, Szántó Fábáné, özv. Weiss Józsefné, Winkler László, Köhli József, Krupa József, Kovácsik István, Kolofon Gyula, Bányai Oszkár, Dajka József, Klein János, Eisenbacher György 10—10, Babicz Gyula 8, Ifj. Molnár Pál 7,30, Jurák Ferenc, Andrásy szálló, Berlinger György 7—7, Hadik jurák 6,10, Krémer József, Szevecsok Istvánné, özv. Dajka Ferencné, vitéz Morvay Gyula, Szloboda József, Hofbauer Károly, özv. Behm Rezsőné 6—6, özv. Schrettnér Mártonné 5,80, Háromcsőrű kacska étterem 5,00, Éden szálló, özv. Jánkó Ferencné, Nagy István Nátky Bálint, Birtás György, Bozó Józsefné, Knopf Soma, Szirbék Géza, Citty szálló, Dóra László, Moser Frigyes, Robicsok Béla, Vajda Zsigmond, Reigl Béla, Schönfeld Adolf, Weisz Jenő, Pirkhoffer György, Berlinger Jakab, Borgida Antal, Sragner Gyula, Nagy János, özv. Kálmán Károlyné, Dóra Lajos, Wendl István, Avar Mihály, Dancs Károly, Posch László, Hohl Sebő, özv. Sipoš Ferencné, özv. Bencs Jánosné, Smudla József, Balla József, Solyom Ferenc, Stoffer János, Balassa Jakab, Mayer János, Bölni Józsefné, Steiner István, Eigner István, Bíró Jakab, Prickler Károly, özv. Héberger Jánosné, Karsai Szevér, Raidl Gyula, Sipiczky János, Leimeter Ferenc, Kass Béla, Gratzag Gyula 5—5, Hidasy András 4,86, Kolozs Mórné, özv. Hoffmann Nachmanné, Heinzl Jakab, özv. Pleszl Józsefné 4—4, Buthy Győző 3,60, Ott Mihály, Rudas István 3,50, Ádám József, Koncser Ferenc, Aepfelbaum Jakab, Bassa Ferenc, Torma Dénes, Burger Gizella, Bichler Sándor, Uhlig István, Páli János, Bárczy Mihály, özv. Schneider

CALDERONI ÉS TÁRSA látszereszek

BUDAPEST, V. VÖRÖSMARTY TÉP 1. SZÁM. (Haas-palota)
Telefon: 18-11-48. Alapítva: 1819

Szemüvegek, színházi látszerök a legfinomabb kivitelben
Hőmérők, barometerek, időjelző házikók stb. Fényképe-
szeti készülékek és felszerelések nagy választékban.

Kohn Mór

f. ő. v. közvetíteti az összes vendéglői és szállodai személyzetet. — Megbízható felirndóket és konyhai személyzetet. — Budapest, VIII., Rákóczi út 47. sz. — Telefon: 1—339—21.

Lipótné, Kovácsik István, Ehard János, Móricz Sándor 3—3, Somogyvári János, özv. Fazekas Ferencné 2.50, Kóhalmi György, Ladányi Viktor 2.40, Módos Béla 2.10, Csordás László, Dancs Pál, Sipos Gyula, Potzmann éterner, Seidler József 2—2, Rechenstein Mihály, Dancs József 1.50, Jakus Mihály 1 pengő.

Özv. Tóry Györgyne 10 pengő, Csima Ferenc 6 pengő, id. Tagverkschoffer Antal, özv. Guzsola Sándorné 5—5 pengő, Csujda Györgyne, Halmi László 3—3 pengő. Ipartestületnek tisztviselői kara 74 pengő 70 fillér.

Összesen 4249 pengő 69 fillér.

Lezárattot 1938 november 28-án.

Akik közvetlenül, illetve másutt befizettek: Kugler Henrik utóda Gerbeaud 500 pengő, Royal Nagyszállóda rt. 500 pengő, Szücs Lajos (Kis Rábló) 70 pengő, személyzete 37 pengő, New-York kávéház 50 pengő, személyzete 65 pengő, Dénes József 20 pengő, személyzete 123 pengő, Ehard János 3 pengő, Palace szálló 200 pengő, Rió szállóda 20 pengő, Erdős Zsigmond 10.

Németh Aladár a MABI közgyűlés rendes tagja.

A MABI KOZGYÜLESENEK budapesti választó csoportjában Kende Tódir halálával megüresedett rendes tagsági helyére Németh Aladár kártársunkat a MABI igazgatósága rendes tagnak behívta. Németh Aladár behívásával tehát iparunk is képviselve lesz a MABI közgyűlésén.

A német idegenforgalom újabb számadatai.

A Németbirodalmi Statisztikai Hivatal legújabb közleménye szerint szeptemberben 1.235 fontosabb idegenforgalmi helységben 2.57 millió érkezést és 10.49 millió eltiltotti éjjelt számláltak össze; a jelentések száma körülbelül a tavalyi eredményt feleli, míg az eltiltotti éjszakák száma 3%-os emelkedést mutat. Ez a kedvező alakulás tisztára a belső vendégforgalom jelentékeny erősödésére vezethető vissza, mert a külföldiek száma a múlt év azonos időszakához viszonyítva 29%-kal 225.690-re, eltiltotti éjszék száma pedig 11%-kal 965.627-re esett vissza.

Az 1938-as nyári idény (április 1-től szeptember 30-ig) idegenforgalmi mérlege: az idegenjelentések száma 8%-kal 18.60 millióra, az eltiltotti éjszakák száma 7%-kal 85.55 millióra emelkedett az 1937-es nyári térvéhez képest. A külföldről származó forgalom nyári idény-eredménye: 1.66 millió érkezés és 5.66 millió eltiltotti éjszaka.

Érdekeseen alakult a legnagyobb és leginkább nemzetközi jellegű német kikötőváros: Hamburg idegenforgalma. 1938 első felében 372.093 beltől és 50.962 külföldi, összesen 423.055 vendég 804.731, illetve 128.748, összesen tehát 933.479 éjszakát töltött Hamburgban. Az érkezések száma 1937 azonos időszakához mérve (351.796) mintegy 20%-kal, az eltiltotti éjszék száma (1937: 778.441) 14%-kal emelkedett. A külföldi vendégek közül első helyen állnak a dánok: 12.666 (1937: 12.670), aztán következnek az amerikaiak: 6.521 (7.805), a svédok: 5.330 (5.013), a hollandok: 3.890 (3.024), az angolok: 3.756 (3.737) és a norvégok: 3.489 (2.213). Hamburgban tehát 1938 első 6 hónapjában a külföldi vendégforgalom is kedvezőbben alakult, mint tavaly.

Kapható:

BERKOVITS

papírárugár
kávéházi, éttermi
és cukrászati
kellékek

BUDAPEST,
VII., SIP UCCA 4.
Telefon: 142-531.

DEKA
TÖRTÉNELMI KÖNYVTÁRSÁG
ULINA

Az idegenforgalom állami támogatása Angliában.

Mint az angol és az egyéb külföldi sajtó is hírüljára, a brit kormány az angol idegenforgalom külföldi propagandáját Irányító „Nagybritannia és Írország Közlekedés és Iparfejlesztő Szövetsége” (Travel and Industrial Development Association of Great Britain and Ireland) 5000 font (125.000 pengő) összegű rendkívüli támogatást szavazott meg. A novemberben máris folyósított átlamingségi angol viszonylatban mérsékeltnek minősíthető ugyan, de azt igazolja, hogy az angol kormány az idegenforgalom ügyét (más államok kormányainak gyakorta elutasító, vagy passzív szemlélő) álláspontjával szemben) szívén viseli és pénzügyi téren is elősegíteni kívánja.

Vendéglátóipari kiállítás New-Yorkban.

A newyorki szállodásipari szövetség október végén rendezte 23. Nemzeti Szállodai Kiállítást, amely jelentős erkölcsi és anyagi sikerrel zárult. A hatalmas kiállítás palota három emeletét igénybe vevő kiállításon nemcsak a szálloda- és étteremtulajdonosok, hanem a rozonkszmák képviselői, valamint a vendéglátóipari nyersanyagszükségleteket és berendezéseket gyártó vállalatok is nagy számban vettek részt. A kiállításra igen erős üzleti forgalom fejlődött ki, különösen bel- és külföldi Itálárúkból, továbbá a vendéglátóipari üzemekben használt gépekben, önműködő elektromos főző- és mosókészülékekben, porcellán-, üveg- és főzőedényárúkból, szőnyegekből és függönyökből stb. A newyorki szállodások és vendéglősök a számukra biztosított kedvezményes árakon nagyösszegű vásárlásokat eszközöltek, úgy hogy a kiállítás szereplő külföldi cégek nagyon jó anyagi eredményeket értek el.

Idegenforgalmi nagygyűlés Grácban.

A Németbirodalmi Idegenforgalmi Bizottság, valamint a Birodalmi Idegenforgalmi Szövetség propagandabizottsága november elején Grácban gyűlést tartott, amelynek középpontjában Esser v. Államiniszternek, a német idegenforgalmi fővezetőjének kétórás előadása állott. Esser az idegenforgalmi és közlekedési szervezeteknek az ország minden részéből egybejűlt vezetői előtt nagy beszédben fejlette ki az 1939. év szervezési és propagandaprogramját, amelynek végső célja: Németországot, mint „a béke és az öröm országát”, népszerűbbé tenni a külföldi turistatömegek részére. Bejelentett továbbá egy jelentős újítást: az alkalmazottak szabadságidejének állandóságát,

**SZÖNYEG — BÜTORSZÖVET
FÜGGÖNY. PÁPLAN. TAPÉTAZÁS**

HAAS FÜLÖP ÉS FIAI FELE RT.

V. VÖRÖSMARTY TÉR 1. SZÁM.
IV. KÁROLY KIRÁLY ÚT 26. SZ.

mórszert a szállodás- és vendéglősi paromának nagymérvű arányosítását fogja lehetővé tenni. A nemzet vendéglőipari körében mindez a bejelentés, mind pedig a magánszobák bérbeadásának rövidesen bekövetkező hatósági megrendszabályozása osztatlan örömet kellett.

Idegenforgalmi statisztika Hollandiában.

1938 január óta Hollandiában is rendszeres idegenforgalmi statisztikai kimutatásokat állítanak össze, s ezek eredményei a holland idegenforgalom örvedes fejlődéséről tesznek tanúságot. Így a főváros, Amsterdam 98 szállodai üzemében főlött adatok szerint az év első két hónapjében 53.571 vendég 122.187 éjszakát töltött. Ezek a számok az amsterdami, belföldi és külföldi látogatók között így oszlanak meg:

	Erkezősek	Előtöltött éjjeltek
Amsterdami	1.399	13.632
Egyéb belföldi	24.575	36.600
Külföldi	27.415	71.955
Összesen	53.571	122.187

A fontosabb származási országokat vizsgálva: 3407 belga vendég 5945 éjszakát, 6909 német 18.991 éjszakát, 4045 angol 10.788 éjjelt, 3480 francia 7542 éjjelt, 1395 svájci 3651 éjjelt és 2608 amerikai (az Egyesült Államokból) 6857 éjszakát töltött el a holland fővárosban. A külföldi látogatók átlagos tartózkodási ideje 2,6 nap volt.

Egész Hollandiában az év első 3 hónapjában 43.089 külföldi turista látogatót el és ott 135.052 éjszakát töltött; a tartózkodás átlagos ideje tehát 3,2% volt.

Francia vendéglőipari adatok.

A sajnajmegyei idegenforgalmi szövetség novemberben megtartott párizsi kongresszusán az idősebb kérdések és feladatok megvitatásán kívül részletesen ismerteték a párizsi és a francia idegenforgalom hivatalos statisztikáját, amely a tavaly megindult javulási folyamat állandóságát, sőt erősödését tanúsítja.

Párizsba a nyári idény alatt — május 1-től szeptember 30-ig — 162.107 külföldi turista érkezett: 59.961 angol, 24.462 eszakerikai, 21.207 belga, 12.855 német, 12.475 holland, 9.208 svájci, 6.778 olasz, 4.550 dán, 3.631 norvég, 3.567 svéd és 3.413 csehszlovák. Ez az eredmény mintegy 8%-kal felülmúlja a tavalyit.

Még fokozottabb a javulás Franciaország nagy idegenforgalmi vidékein, ahol számos helyen 20–50%-os, sőt egyes különösképpen fávörzött helyeken 70–190%-os emelkedés is mutatkozik. A külföldi vendégek számának 20–30%-os növekedése tapasztalható egész sor gyógy- és fürdőhelyen is.

A francia idegenforgalomnak ez a kedvező alakulása a külföldi vendéglőipar Europa-szerte sajnálatosan észlelhető visszaesése közepette egészen sajátos jelenség, amelynek okairól lapunk más helyén emlékezünk meg.

KREBICH SZÁLLODAI, ÉTTERMI ÉS KÁVÉHAZI SZEMÉLYZEI ELHELYEZO IRODA

BUDAPEST, IV, MOLNÁR U. 12. TEL.: 185-466. — ALAPITVA: 1895

Vendéglőipari kiállítás Görögországban.

A görög főváros cukrászai, az ahni vendéglőipari szervezetek hivatalos támogatása és közreműködése mellett, 1939 február havában nemzeti és nemzetközi kiállítást rendeznek. Az egész Görögországban nagy érdeklődéssel várt szakkiallítást a cukrászda- és kávéházutalajdonosok páni-hiellen kongresszusának hetében fogják megtartani és mind a kiállításra, mind a kongresszusra nagyszámú külföldi vendég várható, különösen a szomszédos államokból.

A szépen fejlődő görög idegenforgalom gyakori látószakemberei, a szállodák, éttermek, kávéházak és cukrászüzemek tulajdonosai és vezetői, továbbá a szakács- és cukrászmesierek nagyszámában résztvesznek a különféle oleimiszerszakmák által is képviselt kiállításon, amely a vendéglőipar és így közvetve az egész görög gazdasági élet további haladását lesz hivatva előmozdítani.

„Nyugati Quint Akkord.”

Az utazásinak is nevezhető művek sorában előkelő hely illetti meg azt a könyvet, amely most jelent meg Kerpel Jenő tollából. Egy ritkán látott művel, világlátott és tisztánlátó író könyve, mindössze 94 oldal, de számos író talán 500-at adott volna ebből az anyagból, amely szinte klasszikus tömörséggel, sokhelyt inkább csak finoman jelzi mint jeleníti az élményeket. De egy-egy rövid mondat, ha nem is több három-négy szónyiál, egészen helyet és kort fest. Egyáltalában aránylag nagyon sok benne a testi érzékletes; néhol tökéletes rembrandti, másutt pedig plénair-képek váltakoznak. Tessék például egy angol szálloda leírása Oxfordban:

„A városrészegyes országúton hirtelen kurt harsan fel, s ahogy autónk kanyarodik, négylovas postakocsi vágat velünk szembe, szürkecilinderes kocsi a bakon, inas a sereglyán, utasok vagy tizenhatan a dehiszánban és tetején — megleve nedett rézmetszet... Pihenő egy kis vendéglőgödőben: The Old Post Crown. Mintha látogatóit várta volna egy O-Anglia-korabeli földesúr. Cspikefüggönyös, ólomkarikás muskális kristályüveg-ablakok, taburkolatos talak, lobogó-pattogó kandalló, tükrös konzolokon óezüst, egyagkorsókban őszirózsa és dáília, habos gyölcsabroszon szőlőszemes kalács, hozzá jam és gyümölcs, tündükhöz tenér agar simul és bóbítás lányok szolgálják föl a teát.”

Látszik már könyv külsőjén is, hogy gyöngéd passzióval, bibliofil-szeretettel dolgoztak rajta, címrajának tómpított színel

Abrosz és vászonárú GYÁRI LERAKATA

BLAU JENŐ

BUDAPEST, GRÓF TISZA ISTVÁN UCCA 11. TELEFON: 180-643

Kívánatra utazómat úgy helyben, mint vidékre vételekényszer nélkül elküldöm.

SPRINGUT HENRIK

UTÓDA OFNER MÁRTON — TOJÁSNAGYKERESKEDŐ

Számos budapesti kávéház, étterem és vendéglő állandó szállítója.

Budapesti, VI, Vasvári Pál ucca 10. Sz. Telefon: 121-754

LIFT Freissler Antal

BUDAPEST, VI., HORN EDE UCCA 4. SZÁM

Alapítva: 1896-ban
Felvonó- és Gépgyár Rt.

12.000 felvonó
működésben

Mindennemű személy- és teherfelvonók, személy- és teherpaternosterek, felügyelet, karbantartás, javítás

(Nemes György posthumus műve), kecses kékpíros kötése, rajta a kicsi fehér londoni Tower (Edmund H. New rajza), elegendős nyomással (Pápai Ernő officinájából) Cserépalját legnemesebb kiadványai közé sorozzák. Gyűjtők öröme telhetik Kerpel könyvében.

Svájc szeptemberi idegenforgalma.

A svájci Szövetségi Statisztikai Hivatal november 18-án közzétett hivatalos kimutatása 159.000 vendégágygyal rendelkező 6.960 vendéglátóipari üzemből 348.000 érkezést és 1.416.000 eltöltött éjjelt mutat ki. 1938 szeptemberéhez viszonyítva az érkezések száma 8000-rel csökkent, az eltöltött éjszakák száma pedig ugyanannyival növekedett:

A vendég lakóhelye	Erkezések száma	Eltöltött éjszakák száma		
1937 szept.	1938 szept.	1937 szept.	1938 szept.	
Belföld	192.292	202.130	719.517	742.188
Külföld	163.101	145.480	688.028	673.559
Összesen	355.393	347.610	1.407.545	1.415.747

Mint az előző hónapokban, most is a belső forgalom bizonyult erősebbnek: 10.000 érkezéssel és 23.000 éjszakával több, mint a múlt év azonos időszakában. A külföldi vendégek száma 18.000-rel (11%), eltöltött éjszakák száma pedig 14.000-rel (2%) csökkent a múlt évi eredményhez képest.

A bel és külföldi vendégforgalom eloszlása üzemek szerint:

Az üzem neve	Nyitva levő	Ágyak száma	Erkezések sz.		Eltöltött éjszakák sz.	
			Belföldi	Külföldi	Belföldi	Külföldi
Szálló, fogadó	5.852	133.790	190.432	138.504	515.414	546.402
Penzió	1.016	18.782	11.171	6.540	126.759	76.972
Szanaszatórium	93	6.724	527	436	100.015	50.185
Összesen	6.961	159.296	202.130	145.480	742.188	673.559

Az ágyak átlagos foglaltsági arányszáma így alakult:

Az üzem neve	100 rendelkezésre álló ágyból foglalt volt		100 meglévő ágyból foglalt volt	
	1937 szept.	1938 szept.	1937 szept.	1938 szept.
Szálló, fogadó	25,9	26,4	21,1	21,4
Penzió	35,6	36,2	32,1	32,7
Szanaszatórium	75,5	74,4	73,3	74,4
Összesen	29,1	29,6	24,1	24,5

* A zárva tartott üzemek beletudásával.

Az amerikai szállodásipar.

Az amerikai szállodásipar július havi mérlege igen kedvezőtlenül zárult: 1937 júliusához képest mind a látogatottság, mind az üzleti forgalom tekintetében a szokásosnál nagyobb mérvű visszaesés mutatkozik, sőt — egyes városok kivételével — az előző hónapoz viszonyítva is nagyobb a csökkenés, mint rendszeren. A látogatottság 55%-kal gyengébb volt, mint mint 1934 július óta bármikor és egyáltalán a legkisebb volt az utolsó 40 hónap folyamán. Egyes nagyvárosokban, így Newyorkban, Philadelphiában, Washingtonban s'is a múlt év azonos idő-

szakával szembeállítva, nem tapasztalható forgalomcsökkenés, sőt egyes helyeken némi emelkedés is előállt, általában azonban az általános gazdasági helyzet nyomottsága a szállodásiparra is erősen kitört, ami annál is inkább kedvezőtlen jelenség, mert az amerikai szállodák nagy része egyfelől állandó készlet- és berendezés-felújításai, másfelől a közismeretlen magastokú reklámköltségei folytán fokozatosan emelkedő forgalomra méltán igényt tarthat. Figyelemreméltó körülmény, hogy a forgalomcsökkenés az árakban semmi változást nem idézett elő.

Mi ujság a borpiacon?

A BORPIACON az árak állandóan szilárdulnak, a termelők tartózkodnak az eladásról és így a vendéglős, ha szükségletét 'fedezni akarja, ezt nagyon nehezen tudja. A helyzet jellemzősére három vendékről a Dunántúlról, az Alföldről és a Hegyaljáról, kereskedelmi levelezéséből egy-egy idézetet közlök. Kezdem a borok királyával, Tokajjal: „Tolcsvai musomart már sokáit drágábban kéri, mint az Onnek megajánlottam. Reám nagy szerencse, hogy ajánlatomat nem fogadta el.” Folytatom Badacsonyi kedvével: „Egy topolcai borkereskedő volt nálam és belgert nekem 75 fillért, én 80 fillérré hagytam, holnap jön újból és azt hiszem, el is fogja vinni. Hellottam 90 fillérré és 1 pengős eladási áráról is.” Végül az Alföldről: „Röstellem, hogy ilyen későn választolok soraira, de öreg boros működésem alatt még nem fordult elő, hogy nem tudtam bort venni. Ezek az illteni termelők meg vannak kötyagosodva. Tíz maligádos borért valóságos harcot kell folytatni és diplomatikus ésszel kell bírni az embernek, hogy azt valahogy nagy nehezen 35—36 fillérré seprősen megvehesse. Minden ház bormérés, ahol 50 fillérré adogatják az ecetes borokat. Akik nagy tételekkel rendelkezők, várnak karácsonyig, azt remélik, hogy magasabb áron fogják borukat értékesíteni.”

Ma irányárakról beszélni szinte lehetetlen, mert szinte óráról órára változnak a borárak.

Érdekesége miatt említem fel, hogy mint a borászati lapokban olvasom, egy kocsmáros az egyik kereskedőnél a tőle kért magasabb árbán árdragítást látott. Több kereskedő fordult a szerkesztőséghez azzal a kérdéssel, hogy lehet-e az árak árdragításról beszélni. A lap szerint: „A fennálló jogszabályok értelmében árdragításról azért sem lehet szó, mert a bor nem közszükségleti cikk.”

Egyidőben más vélemény alakult ki a szőlősgazdák vezetőségnek körében, amit most azért említek fel, nehogy kétféle vélemény alakuljon ki. Ha szerintük a termelői ér. emelkedés, nem árdragítás, amit mi szívesen megengedünk, helyben ha-

iff. Grünwald Mór
Ferenc József rakpart 8. Tel.: 1-843-39. — Üveg és porcellán.

ZEIDL RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
VIII, ROMANELLI UCCA 14.

Szt. LUKÁCS

gyógyfürdő és gyógyszálló
a reumás betegek évszázados gyógyhelye

Télen, nyáron nyitva
Telefonszám: 1—560—80

DIETZ M. bornagykereskedő

Uj cégtagok: Dietz Miklós és Bognár Gyula.

BUDAPEST, XI, HORTHY MIKLÓS ÚT 31. Tel.: 25-98-24.

Szklapincék: Budafokon, Petőfi út, Dunasor 32. szám.
Alapítva: 1890.

gyunk, úgy az emelkedés arányában történő kereskedelmi és vendéglői áremelkedést sem lehet áráragításnak minősíteni.

Jelenleg szerencséről beszélhet az a termelő, kereskedő és vendég, aki elegendő készlettel rendelkezik. Azoknak, akiknél ez nincs meg, nagy fejtörést okozhat az ideai időszakra való borkészletének beszerzése.

Magam részéről, ismerve a helyzetet, ismétellen csak azt ajánlhatom, hogy a tehetősebb és kevésbé tehető vendéglősök és korcsmárosok vegyék igénybe meglévő intézményüket: a Promontóriumot, amely modern technikai berendezésekkel rendelkezik, tisztában van a borfőrény által megengedett eljárásokkal és így abban a helyzetben van, hogy az ideai rosszul sikerült borból a vendégek számára élvezhető borítalt tud szolgáltatni. A Promontórium jelenleg jelentős tőkével rendelkező, nagyobb tételre tud vásárolni, tehát előnyösebb árban is. Vevőkörét jó és méltányos árán tudja ellátni. A vendéglősnek és korcsmárosnak nem lehet közömbös az, hogy milyen portékát árusít, mert az üzletének nem csak jó hírnevet, hanem forgalmat is emeli.

Legközelebb számot adok arról, hogy mesterséges üzése alatt mikor volt olcsó a bor, vagy mikor volt drága, vagy még drágább, mint most.

Malosik Ferenc.

Akik az Otthonról megemlékeztek.

Csima Ferenc, vendéglős kartársunk az Otthon fenntartási alapra 5 pengőt adományozott. Hála köszönet érte.

Haláloz.

özv. Mészáros Jánosné szül. Ecker Erzsébet vendéglős f. évi november 13-án, életének 68-ik évében elhunyt.

özv. Fliesser Józsefné szül. Flesch Magdolna vendéglős, f. évi november 20-án, életének 80-ik évében elhalálozott.

Radócsy Imre ezüstkoszorús vendéglősmester, a Pécs-Baranyai vendéglős örökös díszelőnöke, Pécs város törvényhatósági bizottságának tagja tolyói évi november 19-én, életének 79-ik évében meghalt.

Németh György vendéglős, tolyói évi november 22-én, életének 57-ik évében elhunyt.

Posch Ferenc vendéglős tolyói évi november 17-án, életének 65-ik évében meghalt.

Reisinger Mihály vendéglős, tolyói évi november 22-én, életének 65-ik évében elhalálozott.

Állást keresnek.

Több nyelvet beszélő áttermi segéd elhelyezkedést keres. Címe: Wrankovits Árpád, IV, Városház u. 8/a. IV. emelet.

Felíróknak és gazdaasszonyok címei megjuthatnak az Ipartestületben.

Posch József volt asztali forgalmazó-ellenőr hallgatói érdeklődik Skrabán Ferenc asztali vendéglős.

Vendéglősök! Figyelmetekbe ajánljuk a jelen idők legkedveltebb italt, a LITKE PEZSGÓ COCTAILT, amelyet a Litke vezérképviselete rendkívül mérsékelt, 3,60 P-s áron hoz forgalomba. Szakértők véleménye szerint ez az ital az, amely a leg-rövidebb idő alatt közkedveltségnek fog örvendeni.

Kartársaink! Felkérünk benneteket, hogy Zwack Unicumja gyánent ne mérjetekek ki más italt se az UNICUM üvegéből, se más-fajta üvegéből, mert az Unicum szó a Zwack likörgyár kizárólagos védjegyzett tulajdonát képezi és e néven csakis valódi áru hozható forgalomba. Ha a vendég Unicumot ker: adjatok neki valódi Unicumot, mert Unicum néven más keserűt nem szabad eladni se Zwack üvegéből, se más üvegéből.

Kartársaink! Figyelmebe ajánljuk a már 40 éve fennálló László Sándor paplan-, matrac- és ágyneműgyár céget, Budapest, VIII, Vas ucca 14.

Schillinger Anna GÖZMOSÓGYÁR RT.

Budapest, VI., Vörösmarty ucca 47/b. Telefon: 121-385.

NAGY ÉS EICHNER R. T.

Szalámi, kolbász és húskonzervok. — Fűzilet és étterem: BUDAPEST, VI, VILMOS CSÁSZAR ÚT 9. SZÁM. TELEFON: 12-48-36.

HEIM LAJOS

speciális péksütemények készítője
VI, SZONDY UCCA 96. TEL.: 1-152-41

TIVOLI mustár

málna-, citrom-, narancsörp, ketchup
worcestershire sauce, halkonzervok

GOTTLIEB GYÁRTMÁNY

Telefonszám: 296-702

NAGY IGNÁC pincefelszerelési cikkek raktára

BUDAPEST, VII, KÁROLY KÖRÜT 9.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát, ú. m.: borszivattyúk, szűrőgépek palackok, parafadugók, címkék stb. T.1-415-15.

„HUNGARIA” SÜTŐDE

Budapest, VII, Dohány ucca 22. Tel: 142-537
Naponta állandóan friss sütemény és házi kenyér.

Steiner és Szimper

BUDAPEST, IX, ÜLLŐI ÚT 57. SZ. TELEFON: 1-306-29
SZOBAFESTŐK, MÁZOLOK, DISZ- ÉS TEMPLOMFESTŐK

Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete

Szerkesztőség

Szallodások, Vendéglősök, Kávósok és Alkalmazottak Nyugdíjgyűjteménye

Budapest, IX, Lónyay ucca 22. sz. Telefon: 381-152.

A Szállodal Szakosztály, telefon: 180-001.

Szállodások és vendéglősök szakiskolája

Budapest, IX, Lónyay ucca 6. sz. Telefon: 187-279.

Igazgatóval értekezhetni hétköznapokon d. u. 4—7-ig

Budapesti Vendéglősök Adóközbossége

Budapest, IX, Lónyay ucca 22. sz. Telefon: 184-063

Hivatalos órák: hétköznapokon délelőtt 9—2 óráig

CIFKA JÓZSEF

PINCEGAZDASÁGI CIKKEK SZAKÜZLETE

BUDAPEST, V, VILMOS CSÁSZAR ÚT 48. SZ.
TELEFONSZÁM: 122-892.

Borszivattyúk, szűrőgépek és az összes borkezelési anyagok.